

Kannanotto Ylä-Savon Vesi Oy:ltä operointiyhteistyöstä

Kunnanhallitus 08.05.2023 § 113
195/00.01.00/2023

Valmistelija

tekinen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Lapinlahden Vesi Oy on ollut selvittämässä yhdessä Ylä-Savon kuntien kanssa vesihuollon operointipalvelujen järjestämistä vuodesta 2018 lähtien. Luonnollisena vaihtoehtona on ollut Ylä-Savon Vesi Oy:n palvelujen laajentaminen koko vesihuollon operointikenttään.

Helmikuussa 2020 valmistui selvitys operointipalvelujen tuottamisesta Ylä-Savon Vesi Oy:n palveluna. Vesilaitos- ja verkosto-omaisuus säilyisi kuntien omaisuutena. Ylä-Savon Vesi Oy tuottaisi tarvittavat operointipalvelut. Kaikki osakaskunnat olivat yksimielisiä siitä, että jatkoselvityksiä tarvitaan. Toiminnan organisoimiseksi perustettiin toimialakohtaiset ohjausryhmät keväällä 2021. Ohjausryhmien tehtävänä oli päättää sopimuksista, toiminnan organisoimisesta ja palvelukokonaisuuksista. Toimialakohtaisia ryhmiä oli kolme; johtaminen ja sopimukset, asiakaspalvelu ja talous sekä tekniikka ja toiminnan organisointi.

Marraskuussa 2021 valmistui raportti, jossa selvitettiin tarkemmin vesihuollon organisointia alueellisen vesihuoltoyhtiön Ylä-Savon Vesi Oy:n palveluna. Palvelun suunniteltiin kattavan laitosten ja verkostojen ylläpidon, huollot ja kunnossapidon, laskutuksen sekä asiakaspalvelun. Kunnat vastaisivat edelleen taksoista, investoinneista, suunnitteluvastuista sekä operoinnin tilaajasopimuksen valvonnasta. Lisäksi laadittiin kuntakohtaiset sopimusluonnokset. Raporttia esiteltiin kuntapäättäjille tiedotustilaisuuksissa, joita järjestettiin eri kunnissa loppuvuonna 2021 ja alkuvuodesta 2022.

Ylä-Savon Vesi Oy:n perustamisasiakirjan mukaan yhtiön tehtävää voidaan laajentaa koskemaan myös jätevesihuoltoa osakkaiden niin päätäessä. Toiminnan käynnistäminen vaatii yksimielisen päätöksen kaikkien kuntien osalta. Operointitoiminnan käynnistäminen luo Ylä-Savon viidelle kunnalle mahdollisuuden hankkia operointipalvelut Ylä-Savon Vesi Oy:n palveluna. Toisaalta mikään ei pakota liittymään operoinnin piiriin, vaan kunnat voivat halutessaan edelleen hoitaa vesilaitostoiminnan omana toimintanaan. Lainsäädännön vaatimusten muuttuessa tai muusta syystä operointipalvelun piiriin voi liittyä siinä vaiheessa, kun tarve tulee ajankohtaiseksi. Erillinen kirjanpito kunkin kunnan operointipalvelujen osalta varmistaa kustannusten oikeudenmukaisen jakautumisen.

Ylä-Savon Vesi Oy:n osakaskunnista Sonkajärven kunnanhallitus on esittänyt 24.10.2022 pilotointiryhmän perustamista. Iisalmi ja Vieremä kannattavat pilotointiryhmän perustamista ja ovat esittäneet mukana olon pilotoinnissa. Kiuruveden kaupunginhallitus on 24.4.2023 olla lähtemättä seudulliseen operointitoimintaan nyt, mutta jättää mahdollisuuden lähteä mukaan myöhemmin. Kiuruvedenkaupunki osallistuu edelleen seudulliseen ohjausryhmätyöhön, jossa operointitoimintaa käynnistetään mukaan lähtevissä osakaskunnissa

Ylä-Savon Vesi Oy:n toiminnan kehittämisen kannalta on tärkeää, että tämä asia saadaan vietyä päätöksenteossa eteenpäin. Operointitoiminnan käynnistäminen vaikuttaisi paljon yhtiön toiminnan järjestämiseen. Toiminnan kokoluokka vaikuttaa oleellisesti mm. järjestelmien ja palveluntarjoajien kilpailuttamiseen. Ylä-Savon Vesi Oy:llä on meneillään kriittisiä hankintoja, joiden takia päätöksissä tulisi edetä kohtuullisen nopeasti. Näiden syiden takia Ylä-Savon Vesi Oy pyytää Lapinlahden kunnanhallitukselta virallista kantaa vesilaitosten operointiyhteistyöhön.

Lapinlahden Vesi Oy:n hallitus on 31.10.2022 § 43 päättänyt olla lähtemättä mukaan konsultin laatiman operointiselvityksen mukaisiin toimenpiteisiin tässä vaiheessa ja antanut sen tiedoksi kunnanhallitukselle, 20.2.23 § 43. Lapinlahden

Vesi Oy:n hallitus on kuitenkin katsonut, että yhteistyötä tulee luoda eri osa-alueilla.

Pilotointiryhmän käynnistäminen Ylä-Savon Vesi Oy:n nykyisen toiminnan rinnalle on periaatteiltaan vastaavan kaltainen kuin alkuperäinen selvitystyön tuloksena esitetty malli. Toiminnan käynnistäminen suuremmassa mittakaavassa tai pilottimallilla vaatii osakkeiden yksimielisyyden. Ylä-Savon Vesi Oy:n nykyisen toiminnan suunnitellun kaltainen muuttaminen ja laajentaminen voidaan katsoa yhtiökokouksen päätettäväksi asiaksi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Lapinlahden kunnanhallitus päättää, että Lapinlahden kunta ja sen omistama, vesihuollosta vastaava Lapinlahden Vesi Oy ei lähde mukaan Ylä-Savon vesi- ja jätevesihuollon seudulliseen operointitoimintaan tässä vaiheessa 11/2021 valmistuneen raportin pohjalta, eikä myöskään esitettyyn pilotointiin. Lapinlahden kunnanhallitus katsoo, että pilottimallinkin käyttöönotto tulee merkittävyytensä takia käsitellä yhtiökokouksessa ja esityksen taustalla tulisi olla kattava valmistelu.

Päätös

Lapinlahden kunnanhallitus päätti, että Lapinlahden kunta ja sen omistama, vesihuollosta vastaava Lapinlahden Vesi Oy ei lähde mukaan Ylä-Savon vesi- ja jätevesihuollon seudulliseen operointitoimintaan tässä vaiheessa 11/2021 valmistuneen raportin pohjalta, eikä myöskään esitettyyn pilotointiin. Lapinlahden kunnanhallitus katsoo, että pilottimallinkin käyttöönotto tulee merkittävyytensä takia käsitellä yhtiökokouksessa ja esityksen taustalla tulisi olla kattava valmistelu.